

Malmö stad

Miljöförvaltningen

Tjänsteskrivelse

Datum: 2025-11-06

Vår referens:

Micael Bergqvist Strateg

Epost:

micael.bergqvist@malmo.se

Diarienummer:

MN-2025-10530

Remiss från Länsstyrelsen Skåne - Handlingsplan för elektrifiering i Skåne STK-2025-1589

Sammanfattning

Länsstyrelsens Skåne har tagit fram en regional handlingsplan för elektrifiering inom ramen för ett regeringsuppdrag. Planen syftar till att förbättra för elektrifiering i Skåne fram till 2045 i linje med regionala och nationella klimat och energimål. Handlingsplanen bygger på en bred förankringsprocess och innehåller förslag på åtgärder som skall främja elektrifieringen inom industri, transporter, samhällsviktiga verksamheter och energiproduktion.

Miljöförvaltningen understryker särskilt viken av beredskapsperspektiv, mer effektiv och flexibel användning, bättre förutsättningar för förnybar elproduktion samt hållbara och konkurrenskraftiga kostnader för elanvändning i länet.

Vidare framhålls behovet av att ett nationellt systemtänk införs för att möta den komplexitet som följer av elektrifieringen och det förändrade säkerhetsläget.

Elförsörjningen och energisystemets omställning skall betraktas som samhällskritisk infrastruktur. Energisystemet utgör ett säkerhetspolitiskt område och måste därför hanteras på ett ändamålsenligt, strategiskt och långsiktigt sätt.

Förslag till beslut

Miljönämnden föreslås besluta

1. Miljönämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2025-11-06
- Förslag till yttrande, daterat 2025-11-06
- Handlingsplan för elektrifiering i Skåne. Inom regeringsuppdraget ”Att utveckla regional och lokal energiplanering”

Beslutsplanering

Miljönämnden 2026-01-29

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Kommunstyrelsen har översänt *Handlingsplan för elektrifiering i Skåne* till bland annat miljönämnden för samråd. Svar önskas senast 2026-02-04.

Bakgrund

Länsstyrelsen har fått ett regeringsuppdrag att ta fram en regional handlingsplan för elektrifiering. Utgångspunkten är dels regionala mål, både gällande minskade utsläpp av växthusgaser, grad av elektrifiering och självförsörjningsgrad, dels nationella mål. Planen ska innehålla konkreta förslag på åtgärder som ska underlätta omställningen till ett fossilfritt och hållbart elsystem till år 2045. Planen skall i möjligaste mån harmonisera med regionala strategier och planer, exempelvis Klimat- och energistrategin för Skåne (med mål till år 2030) samt färdplanen inom Skånes Effektkommission, som i skrivande stund också har mål till år 2030. En viktig utgångspunkt för planen har varit att samla in information och att förankra med regionala och lokala aktörer, synkning av olika initiativ i länet.

Åtgärderna i planen skall komplettera pågående initiativ och är en viktig del av planen är därför beskriva dessa., samt behovet av att Länsstyrelsen bevakar och deltar i många av dessa initiativ fortsättningsvis.

Handlingsplanen kommer att revideras vartannat år och därför fokuserar åtgärderna på behov som finns i nuläget och som främjar elektrifieringen på lång sikt.

Konsekvensbeskrivning

Ärendet påverkar inte miljöförvaltningens verksamhet ekonomiskt eller organisatoriskt.

Miljöförvaltningens bedömning

Miljöförvaltningen ställer sig bakom remissen och finner den väl i linje med resonemang som har föregått handlingsplanen.

Länsstyrelsen vill ha svar på ett antal frågor. Miljöförvaltningens remissvar är strukturerat utifrån dessa frågor.

Vad tycker ni är viktigast för att främja elektrifieringen i länet och tycker ni att det reflekteras i handlingsplanen?

I remissen listas 17 åtgärder. Miljöförvaltningen vill särskilt lyfta fram fyra åtgärder som är centrala för att möjliggöra en snabb, robust och samhällseffektiv elektrifiering i länet.

För det första är åtgärds punkt 8 – *”Undersöka och tydliggöra behov av ytterligare arbete med effektiv och mer flexibel elanvändning”* – av stor betydelse. Malmö stad har som mål att vara en föregångare i energieffektiv och flexibel elanvändning inom de verksamheter staden har rådighet över. En uppskalning av dessa förmågor kan bidra till att elanvändningen minskar vid perioder av energibrist och ökar när det finns god tillgång på el, vilket stärker både systemeffektivitet och försörjningstrygghet.

Vidare vill miljöförvaltningen betona åtgärds punkt 13, som handlar om att ge Försvarsmakten förutsättningar och uppdrag att vara delaktiga i samhällsplaneringen av elförsörjningen. Försvarsmaktens ökade närvaro och behov i regionen innebär att deras perspektiv är avgörande för att säkerställa robusta och långsiktigt hållbara lösningar för elinfrastruktur och energiförsörjning.

Miljöförvaltningen vill också framhålla åtgärds punkt 16, som avser tydligare förutsättningar för avvägningar vid målkonflikter mellan etablering av elinfrastruktur och andra samhällsintressen i fysisk planering och prövningsprocesser. Detta är särskilt viktigt i en tät och växande stad som Malmö, där markanvändningen är komplex och där tydliga nationella riktlinjer kan underlätta både planering och tillståndsprocesser.

Slutligen är åtgärds punkt 17 – *”Verka för hållbara och konkurrenskraftiga kostnader för elanvändning i länet”* – av stor vikt. För att Malmö ska kunna fortsätta vara en attraktiv stad för boende, företag och investeringar krävs att elpriserna är rimliga och konkurrenskraftiga. Detta är en förutsättning för både elektrifieringen av transportsektorn, utvecklingen av nya energilösningar och för att näringslivet ska kunna ställa om i den takt som krävs.

Sammantaget bedömer miljöförvaltningen att dessa fyra åtgärder är centrala för att främja elektrifieringen i länet och att de i huvudsak återspeglas på ett bra sätt i handlingsplanen.

Vilka åtgärder föreslagna i handlingsplanen tycker ni är prioriterade för länsstyrelsen att arbeta med?

Miljöförvaltningens bedömning är följande:

2. Utreda behov av regional samverkans forum för planering och utbyggnad av elnät.
6. Säkerställ beredskapsperspektiv i elektrifieringen av samhällsviktig verksamhet.
8. Undersöka och tydliggöra behov av ytterligare arbete med effektivare och mer flexibel elanvändning.
12. Skapa gynnsamma förutsättningar på nationell nivå för den utbyggnad av förnybar elproduktion som krävs för elektrifieringen.
13. Ge Försvarsmakten förutsättningar och uppdrag att vara delaktiga i samhällsplanering av elförsörjning.
16. Ge tydligare förutsättningar för avvägningar vid målkonflikter mellan etablering av el infrastruktur och andra samhällsintressen i fysisk planering och prövningsprocesser.
17. Verka för hållbara och konkurrenskraftiga kostnader för elanvändning i länet.

Har ni förslag på andra åtgärder som länsstyrelsen kan arbeta med för att främja elektrifieringen, och som inte redan är ett pågående initiativ?

En punkt 18 kan behövas med lydelsen ”säkerställa att elnätskostnaderna inte ökar mer än skäligen utifrån en ökad elektrifiering och utbyggnad av elnäten”.

Eftersom el är essentiellt för medborgarna och elnätet har ett fåtal ägare, är det av yttersta vikt att myndigheter påverkar dessa så att de inte tar mer betalt för sina tjänster än vad som är skäligen.

Miljöförvaltningen framhåller behovet av att ett nationellt systemtänk införs för att möta den komplexitet som följer av elektrifieringen och det förändrade säkerhetsläget. Elförsörjningen och energisystemets omställning skall betraktas som samhällskritisk infrastruktur. Energisystemet utgör ett säkerhetspolitiskt område och måste därför hanteras på ett ändamålsenligt, strategiskt och långsiktigt sätt.

Är det några av de föreslagna åtgärderna som ni redan jobbar med eller planerar att jobba med de närmaste åren?

Malmö stad arbetar med följande föreslagna åtgärder

2. Utredda behov av regionala samverkans forum för planering och utbyggnad av elnät.

- Malmö stad är representeras i Skånes effektkommission i arbetsgrupp elnät i form av plan- och prognos av elnätsanslutningar.

6. Säkerställ beredskapsperspektiv i elektrifieringen av samhällsviktig verksamhet.

- Malmö stad ser över sina samhällsviktiga verksamheter utifrån ett beredskapsperspektiv och undersöker om utrustning för energiberedskap även kan användas som en flexibilitetslösning.

8. Undersöka och tydliggöra behov av ytterligare arbete med effektivare och mer flexibel elanvändning

- Malmö stad arbetar ständigt med möjliga energieffektiviseringar i kombination med flexibilitetslösningar som i längden kan vara till nytta för elnätet och bidra till minskade kostnader för staden.

14. Verka för ändamålsenlig utveckling av nätutvecklingsplaner efter behov identifierade i länet

- Staden kommer att samverka med EON för att påverka elnätsägaren att förnya och förstärka elnätet där det behövs ur samhällsutvecklingsperspektiv.

17. Verka för hållbara och konkurrenskraftiga kostnader för elanvändning i länet

- Malmö stad kommer att fortsätta undersöka möjligheterna för samma pris för elhandel i hela Sverige, ett landspris. Detta genom
 - Elprisområden i Sverige
 - Effekttaxor
 - Energiskattelagstiftningen

Övriga kommentarer eller synpunkter

Miljöförvaltningen vill framhäva behovet av att ett nationellt systemtänk införs för att möta den komplexitet som följer av elektrifieringen och det förändrade säkerhetsläget. Elförsörjningen och energisystemets omställning skall betraktas som samhällskritisk infrastruktur. Energisystemet utgör ett säkerhetspolitiskt område och måste därför hanteras på ett strategiskt och långsiktigt sätt.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör Avdelningschef
avdelningen

Karin Sandström
Miljöstrategiska